

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

10η ΕΠΕΤΕΙΟΣ

ΤΟΥ

Βραβείου Προσβάσιμης Πόλης

Παραδείγματα βέλτιστης πρακτικής για
πιο προσβάσιμες πόλεις στην ΕΕ

#EUACCESSCITY

Κοινωνική
Ευρώπη

10η επέτειος του Βραβείου Προσβάσιμης Πόλης

Άβιλα, Ισπανία

© Shutterstock

Με το Βραβείο Προσβάσιμης Πόλης 2020, γιορτάζουμε επίσης τη 10η επέτειο του Βραβείου Προσβάσιμης Πόλης. Το ορόσημο αυτό προσφέρει μια ευκαιρία αναστοχασμού σχετικά με το ποιοι ήταν οι παράγοντες που έκαναν τις νικήτριες πόλεις να ξεχωρίσουν στη διάρκεια όλων αυτών των ετών.

Οι πόλεις αυτές έχουν διαφορετικό μέγεθος και ανήκουν σε διαφορετικές χώρες και πολιτισμούς. Ορισμένες αντιμετωπίζουν πρόσθετες προκλήσεις για ιστορικούς και τοπογραφικούς λόγους, ενώ άλλες είναι πιο σύγχρονες.

Ωστόσο, υπάρχουν δύο σαφή γνωρίσματα που χαρακτηρίζουν όλες τις νικήτριες. Το πρώτο είναι η ισχυρή και πάγια δέσμευση σε πολιτικό επίπεδο για επίτευξη προόδου στον τομέα της προσβασιμότητας. Το δεύτερο είναι η διαρκής προσήλωση της πόλης, καθώς και των οργανώσεων των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων, στον καθορισμό προτεραιοτήτων και στην παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων.

Οι προηγούμενες νικήτριες δείχνουν, με την προσήλωσή τους στην εφαρμογή των δύο αυτών θεμελιωδών αρχών, πώς μια πόλη μπορεί να επιτύχει βιώσιμη προσβασιμότητα και ένταξη για όλους τους πολίτες της.

Συνάντηση του Δικτύου πόλεων του Βραβείου Προσβάσιμης Πόλης

Από το 2018, και επειδή ο αριθμός των νικητριών πόλεων ολοένα και αυξάνει, θεσμοθετήθηκε η Συνάντηση του Δικτύου πόλεων του Βραβείου Προσβάσιμης Πόλης, που πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά στη Λυών (νικήτρια του Βραβείου Προσβάσιμης Πόλης 2018). Η ημερίδα αυτή οργανώνεται από την εκάστοτε νικήτρια πόλη, με στόχο να φέρει σε επαφή τις προηγούμενες νικήτριες. Τον Οκτώβριο του 2019 η πόλη της Μπρέντα φιλοξένησε ημερίδα με αντικείμενο την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα του τουρισμού και της φιλοξενίας χωρίς αποκλεισμούς, και σε σχέση με την προσβασιμότητα των δραστηριοτήτων πολιτισμού και αναψυχής. Στη διάρκεια της εκδήλωσης, εκπρόσωποι από 20 πόλεις και τοπικούς οργανισμούς αντάλλαξαν πληροφορίες σχετικά με τις βραβευμένες πρωτοβουλίες τους στο πεδίο της προσβασιμότητας. Πραγματοποιήθηκαν επίσης τέσσερις επισκέψεις σε ιστορικούς χώρους της Μπρέντα, στις οποίες αναδείχθηκαν οι προσφερόμενες προσβάσιμες δημόσιες συγκοινωνίες και προσβάσιμες δραστηριότητες αθλητισμού και αναψυχής.

Λυών, Γαλλία

© Shutterstock

Βραβείο Προσβάσιμης Πόλης: 10 winning cities

2011 – Άβιλα, Ισπανία

2012 – Σάλτσμπουργκ, Αυστρία

2013 – Βερολίνο, Γερμανία

2014 – Γκέτεμποργκ, Σουηδία

2015 – Μπορός, Σουηδία

2016 – Μιλάνο, Ιταλία

2017 – Τσέστερ, Ηνωμένο Βασίλειο

2018 – Λυών, Γαλλία

2019 – Μπρέντα, Κάτω Χώρες

2020 – Βαρσοβία, Πολωνία

Χάρτης
βραβευμένων
πόλεων:

Χάρτης της ΕΕ το
2020

2011

Άβιλα, Ισπανία

Απτική μακέτα των τειχών της Άβιλα

© Δήμος Άβιλα

Η πρώτη νικήτρια πόλη του Βραβείου Προσβάσιμης Πόλης ήταν η μεσαιωνική πόλη της Άβιλα, που εντυπωσίασε τους κριτές με την ολοκληρωμένη προσέγγισή της για την προσβασιμότητα.

Το 2002 η πόλη εκπόνησε το Ειδικό Σχέδιο Δράσης για την Προσβασιμότητα στην Άβιλα, που υπήρξε η αφετηρία για τη μεταμόρφωση της παλιάς πόλης ώστε να είναι προσβάσιμη για τα άτομα με αναπηρία.

Για το δημοτικό συμβούλιο, η προσβασιμότητα αποτελεί κεντρικό ζήτημα, που διαπερνά όλους τους τομείς δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένης της ρυμοτομίας, των κτιρίων, των επικοινωνιών και των συγκοινωνιών. Κάτοικοι με αναπηρία συμμετείχαν σε όλη τη διαδικασία τους σχεδιασμού μιας πόλης για όλους και της ενσωμάτωσης της διάστασης της προσβασιμότητας στην απασχόληση, στον πολιτισμό και στην αναψυχή.

Το 2007 η πόλη ίδρυσε ειδικό τμήμα για την προσβασιμότητα, με αποστολή την αξιολόγηση και την ανάλυση των επιπέδων προσβασιμότητας στην πόλη, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις ανάγκες των ιδιοκτητών επιχειρήσεων.

Μετά την κατάκτηση του βραβείου, η Άβιλα συνέχισε να εστιάζει την προσοχή της στην εξάλειψη των εμποδίων με στόχο την ποιοτική διαβίωση στην πόλη.

Στις πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί περιλαμβάνονται η ανάπτυξη ευκαιριών απασχόλησης για άτομα με αναπηρία, η μείωση της εξάρτησης και η προαγωγή της αυτόνομης διαβίωσης.

Οι βελτιώσεις στο δομημένο περιβάλλον, στις επικοινωνίες και στις μεταφορές αποτέλεσαν επίσης προτεραιότητα, μεταξύ άλλων με περαιτέρω αναβάθμιση της προσβασιμότητας των δημόσιων συγκοινωνιών και χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης για τη διατήρηση στόλου προσβάσιμων ταξί.

Η πόλη ανέλυσε επίσης τις παροχές της στους τουρίστες με αναπηρία, συλλέγοντας πληροφορίες για προσβάσιμες διαδρομές, ξεναγήσεις και άλλες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σε εναλλακτικές μορφές.

Πρόσβαση στο Μοναστήρι του Τάγματος των Καρμελιτών της Αγίας Τερέζας

© Δήμος Άβιλα

«Το βραβείο για την Άβιλα ήταν η επιβεβαίωση ότι κινούμασταν στη σωστή κατεύθυνση για να γίνουμε πόλη όλων των ανθρώπων.»

Δήμαρχος της Άβιλα

Απολογίαμός της επιτυχούς υλοποίησης του Etappenplan

© Δήμος Σάλτσμπουργκ

2012

Σάλτσμπουργκ, Αυστρία

Η αυστριακή πόλη Σάλτσμπουργκ ήταν η νικήτρια του 2012. Επιλέχθηκε για τη μακροχρόνια δέσμευση, τη συνεπή προσέγγιση και τα εξαιρετικά αποτελέσματά της στην επίτευξη προσβασιμότητας με την άμεση συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία.

Στις πρωτοβουλίες του Σάλτσμπουργκ με στόχο τη βελτίωση της προσβασιμότητας εκείνη την εποχή περιλαμβάνονταν συστήματα προσανατολισμού και καθοδήγησης μέσω αφής για τυφλούς πεζούς, προσβάσιμες δημόσιες συγκοινωνίες με επιδότηση εισιτηρίου, δωρεάν πρόσβαση σε θέσεις στάθμευσης για οδηγούς με αναπηρία, και προγράμματα ενθάρρυνσης των ηλικιωμένων ώστε να μπορούν να κινούνται στην πόλη με σιγουριά.

Από το 2012, η πόλη συνέχισε να εργάζεται για τη βελτίωση της προσβασιμότητας μέσω της υλοποίησης πολλών έργων, μεταξύ των οποίων ένα παιδικό βιβλίο ζωγραφικής με θετικές και συμπεριληπτικές εικονογραφήσεις παιδιών με αναπηρία.

Σημαντική νέα εξέλιξη υπήρξε το λεγόμενο «*Etappenplan*» (κλιμακωτό σχέδιο), που τέθηκε σε εφαρμογή το 2016. Στόχος του σχεδίου είναι η λήψη μέτρων για την επίτευξη των σκοπών και των κατευθυντήριων γραμμών που περιλαμβάνονται στη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.

Στο έργο συμμετέχουν άτομα με αναπηρία, καθώς και εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, π.χ. από το Ινστιτούτο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του Πανεπιστημίου του Σάλτσμπουργκ.

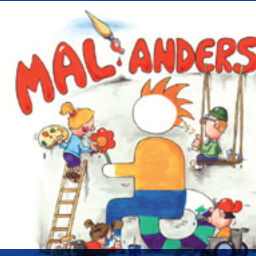
Το *Etappenplan* χωρίζεται σε έξι τομείς δράσης που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων του δήμου του Σάλτσμπουργκ:

- Εκπαίδευση
- Απασχόληση
- Υγεία και κοινωνικές υποθέσεις
- Πολεοδομία και στέγαση
- Κινητικότητα και δημόσιες συγκοινωνίες
- Αναψυχή και πολιτισμός.

Έναν χρόνο αργότερα, η πόλη διενήργησε αξιολόγηση του σχεδίου, στο πλαίσιο της οποίας συγκέντρωσε τις απόψεις ατόμων με αναπηρία προκειμένου να καθορίσει τα επόμενα βήματα που θα αξιοποιούσαν την πρόοδο που είχε σημειωθεί μέχρι τότε.

«Το Βραβείο Προσβάσιμης Πόλης αύξησε ακόμη περισσότερο την ευαισθητοποίηση στην πόλη του Σάλτσμπουργκ όσον αφορά την προσβασιμότητα και αυτό μας βοηθά να υλοποιήσουμε πολλά άλλα μέτρα.»

Sabine Neusüß, εκπρόσωπος Ατόμων με Αναπηρία, Δήμος Σάλτσμπουργκ

Το βιβλίο ζωγραφικής με θετικές εικόνες για την αναπηρία
für Kindergarten-Kinder

© Δήμος Σάλτσμπουργκ

2013

Βερολίνο, Γερμανία

Βερολίνο, Γερμανία

© Shutterstock

Η πόλη του Βερολίνου επιλέχθηκε ως η νικήτρια του 2013 για τις στρατηγικές και χωρίς αποκλεισμούς πολιτικές πρόσβασης που εφαρμόζει, οι οποίες καλύπτουν όλες τις πτυχές της ζωής στην πόλη και είναι πλήρως ενσωματωμένες στο πολιτικό και δημοσιονομικό πλαίσιο της πόλης.

Η πόλη επαινέθηκε επίσης για τις καινοτόμες προσεγγίσεις της σε ζητήματα προσβασιμότητας, όπως το **www.mobidat.net**, ένας ιστότοπος που απευθύνεται σε άτομα με αισθητηριακές διαταραχές και κινητικά ή νοητικά προβλήματα. Περιλαμβάνει βάση δεδομένων με 31 000 εγγραφές που παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την προσβασιμότητα μιας μεγάλης ποικιλίας εγκαταστάσεων και διευκολύνσεων στην πόλη.

Σταθερή επιδίωξη παραμένει η ενίσχυση της κινητικότητας, της ασφάλειας και του φιλικού προς το περιβάλλον χαρακτήρα της πόλης του Βερολίνου.

Ο νόμος του Βερολίνου για την κινητικότητα, που τέθηκε σε ισχύ το καλοκαίρι του 2018, είναι ο πρώτος του είδους του στη Γερμανία. Ενώσεις του τομέα της κινητικότητας, δημοτικά διαμερίσματα, τα αρμόδια τμήματα της Γερουσίας και εκπρόσωποι της Βουλής των Αντιπροσώπων συμμετείχαν όλοι στην εκπόνησή του.

Ο νόμος του Βερολίνου για την κινητικότητα διασφαλίζει ότι όλοι —νέοι και ηλικιωμένοι, με ή χωρίς αναπηρία— μπορούν να κινούνται με ασφάλεια και αυτονομία. Τα προάστια και η μητροπολιτική περιοχή του Βερολίνου-Βραδεμβούργου θα έχουν καλύτερη σύνδεση μέσω λεωφορείων, τρένων και ποδηλατοδρόμων. Αρκετές περιοχές που σήμερα είναι δύσκολα προσβάσιμες χωρίς αυτοκίνητο πρόκειται επίσης να γίνουν προσβάσιμες.

Το Βερολίνο έχει θέσει στόχο για προσβασιμότητα χωρίς εμπόδια. Ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι η στρογγυλή τράπεζα «Πόλη χωρίς φραγμούς». Επικεφαλής της είναι ο Γραμματέας Συγκοινωνιών και συμμετέχουν ενδιαφερόμενοι από την κυβέρνηση, τις επιχειρήσεις και τις οργανώσεις ατόμων με αναπηρία. Αυτό που επιδιώκεται είναι να συμφωνηθούν προτεραιότητες και πρωτοβουλίες με στόχο την ενίσχυση της προσβασιμότητας του Βερολίνου σε σειρά τομέων, όπως ο τουρισμός, τα ξενοδοχεία και εστιατόρια, η βιομηχανία, το εμπόριο και οι μεταφορές.

Ο νόμος για την κινητικότητα στο Βερολίνο τέθηκε σε ισχύ το καλοκαίρι του 2018

© Δήμος Βερολίνου

«Με την κατάκτηση του Βραβείου Προσβάσιμης Πόλης, το Βερολίνο προσέλκυσε έντονο διεθνές ενδιαφέρον και συνεχίζει εντατικά τις ανταλλαγές με άλλες ευρωπαϊκές πόλεις με στόχο τη βελτίωση της προσβασιμότητας.»

Ingmar Streese, μόνιμος γραμματέας συγκοινωνιών, Δήμος Βερολίνου

Γκέτεμποργκ, Σουηδία

© Shutterstock

2014

Γκέτεμποργκ, Σουηδία

Το 2014 οι κριτές επισήμαναν ότι το Γκέτεμποργκ είχε θέσει έναν σαφή πολιτικό στόχο: να καταστεί η πόλη προσβάσιμη για όλους. Στο πλαίσιο αυτής της δέσμευσης, όλοι οι φορείς δημόσιας διοίκησης και οι επιχειρήσεις υποχρεώθηκαν να προχωρήσουν σε απογραφή των δημόσιων κτιρίων και χώρων που καταλάμβαναν, προκειμένου να εκτιμηθεί η προσβασιμότητα.

Όλα τα δημόσια κτίρια και χώροι στην πόλη του Γκέτεμποργκ έπρεπε να συμπεριληφθούν σε αυτή την απογραφή. Σ' αυτά περιλαμβάνονταν σχολεία, καταλύματα για ηλικιωμένους, μουσεία, βιβλιοθήκες, αθλητικές εγκαταστάσεις και παιδικές χαρές.

Μέσω αυτής της διαδικασίας, το δημοτικό συμβούλιο ανέλαβε τη δέσμευση για «ολιστική και ολοκληρωμένη παρακολούθηση όσον αφορά την προσβασιμότητα στην πόλη».

Από το 2014, σημειώθηκαν εξελίξεις σε μεγάλο φάσμα τομέων. Σ' αυτές περιλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της πρόσβασης σε μουσεία και η δημιουργία ενός εφήμερου (pop-up) στούντιο, προκειμένου να δοθεί σε όσους εργάζονται στην πόλη η ευκαιρία να βιώσουν από πρώτο χέρι τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ένα άτομο με αναπηρία. Η πόλη οργάνωσε επίσης ένα πρόγραμμα βιντεοσκοπήσεων με στόχο να ενθαρρύνει τα άτομα με αναπηρία να καταγράψουν τις απόψεις τους σχετικά με τομείς που χρήζουν βελτίωσης.

Ο δείκτης βιωσιμότητας παγκόσμιων προορισμών χαρακτήρισε το Γκέτεμποργκ ως τον πιο βιώσιμο προορισμό στον κόσμο. Η προσβασιμότητα αποτελεί κεντρική συνιστώσα του εν λόγω δείκτη.

Επίσης, αναπτύχθηκε εφαρμογή η οποία διευρύνει τις ευκαιρίες των ατόμων με αναπηρία για συμμετοχή σε πολιτιστικά δρώμενα στα στάδια της πόλης.

Η εφαρμογή, που παρουσιάστηκε το 2017, παρέχει ζωντανή διερμηνεία στην οπτική και στη νοηματική γλώσσα κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης. Ένας επαγωγικός βρόχος ήχου (hearing loop) που είναι ενσωματωμένος στην εφαρμογή προσφέρει επίσης ενίσχυση ήχου.

Τέλος, η εφαρμογή περιλαμβάνει πληροφορίες για το πώς μπορεί κανείς να μεταβεί στο στάδιο, να λάβει βοήθεια επιτόπου και να κάνει χρήση τουαλέτας, να επισκεφθεί εστιατόρια και άλλες εγκαταστάσεις.

«Για το Γκέτεμποργκ, η κατάκτηση του βραβείου ήταν μια επιβεβαίωση ότι κινούμαστε στη σωστή κατεύθυνση.»

Maria Bernström Printz, διευθύντρια ανάπτυξης για την προσβασιμότητα, Δήμος του Γκέτεμποργκ

Αναπτύχθηκε μια εφαρμογή που αποσκοπεί στη διάνομιξη νέων προοπτικών για τα άτομα με αναπηρία

© Δήμος Γκέτεμποργκ

2015

Μπορός, Σουηδία

Μπορός, Σουηδία

© Shutterstock

Το Μπορός εντυπωσίασε τους κριτές το 2015 με την ξεκάθαρη, μακροχρόνια πολιτική προσήλωσή του στο όραμα «Το Μπορός προσβάσιμο σε όλους».

Η πόλη εφαρμόζει πρότυπα προσβασιμότητας που υπερέβαιναν τις νομικές προδιαγραφές και επιδοτούσε τις εργασίες μετατροπής ιδιωτικών κατοικιών με σκοπό να καταστούν προσβάσιμες, έτσι ώστε τα άτομα με αναπηρία να έχουν ίσες ευκαιρίες για αυτόνομη διαβίωση.

Η πόλη έχει αναλάβει τη δέσμευση να εξασφαλίσει προσβάσιμο αστικό περιβάλλον για όλους, ανεξαρτήτως αναπηρίας ή ηλικίας. Έχει εκπονήσει βάση δεδομένων για την προσβασιμότητα, η οποία είναι διαθέσιμη σε απλουστευμένη έκδοση και σε έκδοση με σύνθεση φωνής. Επίσης, ο ιστότοπος και το ενημερωτικό δελτίο του δήμου έχουν σύνδεση με τηλεφωνική υπηρεσία για όσους χρειάζονται υποστήριξη.

Ακόμη και μετά την κατάκτηση του βραβείου, το Μπορός συνέχισε το αξιολογικό έργο της σε διάφορες πτυχές της ζωής στην πόλη. Στο έργο αυτό εντάσσονται, μεταξύ άλλων, η διαπλάτυνση των πεζοδρομίων και η βελτίωση της προσβασιμότητας στα πάρκα, καθώς και η αύξηση του αριθμού των προσβάσιμων φυσικών περιβαλλόντων.

Ο δήμος προσπαθεί να ενισχύσει την προσβασιμότητα του ιστοτόπου του, υιοθετώντας εναλλακτικούς μορφότευπους.

Οι βιβλιοθήκες της πόλης έχουν επίσης αυξήσει τον αριθμό των βιβλίων που είναι διαθέσιμα σε απλή γλώσσα και έχουν δημιουργήσει χώρους ησυχίας.

Παρέχεται εκπαίδευση με στόχο την ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών που εργάζονται στον δήμο. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, καθώς και εναλλακτικές μορφές επικοινωνίας και καθοδήγηση για τον τρόπο αλληλεπίδρασης με άτομα με αναπηρία.

Άλλη μία καίρια πρωτοβουλία αφορούσε την εκπαίδευση ατόμων με νοητική υστέρηση, ώστε να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους.

Επέκταση ανάγλυφου οδοστρώματος στο κέντρο της πόλης του Μπορός

© Δήμος Μπορός

«Η αναγνώριση αυτή ανέδειξε αναμφίβολα τη σκληρή δουλειά που έχει επιτελεστεί στην πόλη. Αλλά το πιο σημαντικό είναι ότι μας έδωσε κίνητρο να συνεχίσουμε να κινούμαστε προς τη σωστή κατεύθυνση, ενώ ενθάρρυνε και άλλους να προσπαθήσουν να βελτιώσουν την προσβασιμότητα σε άλλους τομείς.»

Herawati Nowak και Lena Mellblad, σύμβουλοι σε θέματα αναπηρίας, Δήμος του Μπορός

2016

Μιλάνο, Ιταλία

Εγκαίνια του χωρίς αποκλεισμούς προσβάσιμου πάρκου Villa Finzi

© Δήμος Μιλάνου

Το Μιλάνο βραβεύθηκε το 2016 για την ξεκάθαρη ανάληψη δέσμευσης και την ευρύτητα της προσέγγισής του με στόχο την επίτευξη προσβασιμότητας.

Το 2011 το Μιλάνο υιοθέτησε τις αρχές της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Παράλληλα, ανέλαβε τη δέσμευση να καλλιεργήσει μια νέα νοοτροπία προσβασιμότητας και μια στρατηγική και ολοκληρωμένη προσέγγιση με στόχο μια «πόλη για όλους».

Έκτοτε, ο δήμος ιεράρχησε προτεραιότητες και διέθεσε κονδύλια για συγκεκριμένες βελτιώσεις πρόσβασης στο πλαίσιο του τριετούς κυλιόμενου προγράμματος δημοσίων έργων του.

Η πόλη ανέλαβε πολλές πρωτοβουλίες μετά την κατάκτηση του βραβείου το 2016. Μία εξ αυτών ήταν η δημιουργία ομάδας ειδικών στον καθολικό σχεδιασμό με αποστολή να καταστήσει τις αθλητικές εγκαταστάσεις της πόλης προσβάσιμες για όλους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα σημαντικές ανακαινίσεις και αναβαθμίσεις· π.χ. όλες οι πισίνες της πόλης διαθέτουν σήμερα ανυψωτήρες για ΑμεΑ.

Το στρατηγικό σχέδιο της πόλης (PEBA) περιλαμβάνει δέσμευση για προσβασιμότητα σε μακροπρόθεσμη βάση. Προωθεί επίσης τις αρχές

του καθολικού σχεδιασμού για όλους εκείνους που εμπλέκονται στον σχεδιασμό και στην κατασκευή αστικών χώρων.

Η πόλη έχει επίσης εξορθολογίσει τη διαδικασία σχεδιασμού της όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας με στόχο τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητά τους.

Στις πρόσφατες εξελίξεις περιλαμβάνονται επίσης προσβάσιμα πάρκα και προσβάσιμος εξοπλισμός παιδότοπων· ευκαιρίες απασχόλησης για άτομα με αναπηρία· ένα πιλοτικό έργο για τη βελτίωση της προσβασιμότητας των επιχειρήσεων· πιο προσβάσιμες δημόσιες συγκοινωνίες και προώθηση προσβάσιμων δωματίων στα ξενοδοχεία.

«Το βραβείο ήταν ασφαλώς μια αναγνώριση για το έργο που έχει επιτελέσει η πόλη υιοθετώντας μια επικρατούσα προσέγγιση, αλλά πάνω απ' όλα, αποτέλεσε ώθηση για να συνεχίσουμε στην ίδια κατεύθυνση και να κάνουμε περισσότερα και καλύτερα».

Δήμος του Μιλάνο

Προσβάσιμος εξοπλισμός παιδικής χαράς, Indro Montanelli Park

© Δήμος Μιλάνου

2017

Τσέστερ, Ηνωμένο Βασίλειο

Ο νέος σταθμός μετεπιβίβασης λεωφορείων

© Δήμος Τσέστερ

Το Τσέστερ ήταν η νικήτρια πόλη το 2017. Οι κριτές εντυπωσιάστηκαν από την αποφασιστικότητα των αρχών να κάνουν την ιστορία προσιτή σε όλους. Το Τσέστερ εστίασε τις προσπάθειές του στο να εξασφαλίσει ότι οι επισκέπτες με αναπηρία θα είχαν τη μεγαλύτερη δυνατή πρόσβαση στο δυσπρόσιτο μεσαιωνικό τμήμα της πόλης.

Το Τσέστερ παρέχει επίσης τουαλέτες τύπου «Changing Places» για άτομα με σοβαρές και πολύπλοκες ανάγκες λόγω αναπηρίας, τα οποία μπορεί να μην είχαν διαφορετικά τη δυνατότητα να απολαύσουν μια έξοδο στο κέντρο της πόλης.

Εκτός από τον πλήρως προσβάσιμο στόλο λεωφορείων, όλα τα ταξί της πόλης υποχρεούνται να είναι προσβάσιμα για τα αναπηρικά αμαξίδια και να διαθέτουν εξοπλισμό όπως επαγωγικούς βρόχους.

Από την κατάκτηση του Βραβείου έως σήμερα, το Τσέστερ συνέχισε τις βελτιώσεις στον τομέα της προσβασιμότητας. Μία από τις σημαντικότερες πρωτοβουλίες ήταν ο νέος λεωφορειακός κόμβος που κατασκευάστηκε σε διαβούλευση με το Corporate Disability Access Forum, όπου συμμετείχαν 15 τοπικές και περιφερειακές οργανώσεις για άτομα με αναπηρία.

Ο λεωφορειακός κόμβος εξέδωσε επίσης οδηγό προσβασιμότητας, με στόχο να συνδράμει τα άτομα με αναπηρία, τους φροντιστές και τα μέλη των οικογενειών

τους στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων και στον προγραμματισμό της επίσκεψής τους.

Το Storyhouse εγκαινιάστηκε το 2017 και είναι ταυτόχρονα βιβλιοθήκη, θέατρο, κινηματογράφος και κοινοτικό κέντρο. Προσφέρει περισσότερες από 2 000 δραστηριότητες κάθε χρόνο για τοπικές περιθωριοποιημένες ομάδες, μεταξύ άλλων συνεδρίες για άτομα με αυτισμό και μαθήματα για απομονωμένες και ηλικιωμένες κοινότητες.

Όλες οι παραστάσεις του Storyhouse είναι προσβάσιμες. Πολλά μέλη του προσωπικού έχουν παρακολουθήσει προγράμματα εκπαίδευσης και καθοδήγησης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Dementia Friends.

Βελτιώσεις που επιτεύχθηκαν στους δημόσιους χώρους διευκόλυναν επίσης τους χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων, καθώς και τους ιδιοκτήτες σκύλων-οδηγών και τους χρήστες ράβδων για τυφλούς.

«Η κατάκτηση του βραβείου το 2017 μάς ενέπνευσε ώστε να προσπαθήσουμε ακόμη περισσότερο να βελτιώσουμε τις ζωές των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων. Δηλώνουμε με περηφάνια ότι η προσβασιμότητα και η εξάλειψη των αποκλεισμών παραμένουν στο επίκεντρο των προτεραιοτήτων του Δημοτικού Συμβουλίου.»

Cllr Val Armstrong, Δημοτικό Συμβούλιο Cheshire West & Chester

Βελτιωμένοι πεζόδρομοι

© Δήμος Τσέστερ

2018

Λυών, Γαλλία

Λυών, Γαλλία

© Shutterstock

Η νικήτρια του 2018, η γαλλική πόλη Λυών, επέλεξε να αντιμετωπίσει την προσβασιμότητα ως οριζόντιο ζήτημα και να επενδύσει ουσιαστικά στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος χωρίς εμπόδια και χωρίς αποκλεισμούς.

Με κεντρικό άξονα τα δύο θέματα της φυσικής προσβασιμότητας και της προσβασιμότητας στη ζωή της πόλης, η Λυών έθεσε σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα, το οποίο ξεκίνησε το 2016 και θα ολοκληρωθεί το 2024.

Για τον συντονισμό και την καθοδήγηση του προγράμματος διορίστηκε επικεφαλής της αποστολής στο Δημοτικό Συμβούλιο. Ο επικεφαλής αναφέρεται στη γενική γραμματεία της πόλης και συντονίζει πρωτοβουλίες σε 14 υπηρεσίες του δήμου, οι οποίες καλύπτουν τομείς όπως ο πολιτισμός, η εκπαίδευση, ο αθλητισμός, η παιδική μέριμνα και οι δημόσιοι χώροι.

Οι προτεραιότητες συμφωνήθηκαν από φορέα διαβούλευσης, ο οποίος αποτελούνταν από εκλεγμένους αντιπροσώπους, δημοτικές υπηρεσίες, καθώς και από εκπροσώπους 62 τοπικών ενώσεων ατόμων με αναπηρία και ηλικιωμένων.

Η υπηρεσία Ortiguide παρέχει πληροφορίες από πόρτα σε πόρτα και εξατομικευμένη καθοδήγηση, ώστε να προσφέρεται στα άτομα με αναπηρία η δυνατότητα αυτόνομων μετακινήσεων με τις δημόσιες συγκοινωνίες.

Στα τέλη του 2017, η Λυών δημοσίευσε οδηγό προσβασιμότητας, που απευθυνόταν στην ομάδα διαχείρισης κατασκευών της πόλης.

Το 2019 η πόλη δημοσίευσε επίσης τον «Οδηγό προσβάσιμου πολιτισμού» για το ευρύ κοινό. Ο εν λόγω οδηγός συντάχθηκε κατόπιν διαβούλευσης με ενώσεις ατόμων με αναπηρία από τη δημοτική επιτροπή για την προσβασιμότητα, και με τους 28 πολιτιστικούς οργανισμούς που μετέχουν στον Χάρτη Πολιτιστικής Συνεργασίας της πόλης.

Η πόλη προγραμματίζει να καταστήσει περίπου 700 κτίρια και δημόσιους χώρους προσβάσιμους έως το 2024.

«Η βράβευση μάς γεννά αισθήματα περηφάνιας, αλλά συνεπάγεται και μια μεγάλη ευθύνη για τον δήμο της Λυών να φανεί αντάξιος αυτού του όμορφου βραβείου, που αναγνώρισε συνολικά το έργο μας με στόχο τη φυσική προσβασιμότητα, αλλά και την προσβασιμότητα σε όλες τις πτυχές της ζωής της πόλης».

Thérèse Rabatel, αρμόδια για την ισότητα ανδρών και γυναικών και τα άτομα με αναπηρία

Οδηγός προσβάσιμου πολιτισμού

© Δήμος Λυών

La ville comme on l'aime, inclusive

2019

Μπρέντα, Κάτω Χώρες

Σπουδαστές παρουσιάζουν ιδέες για τη βελτίωση της μεταφοράς αθλητών με αναπηρία σε συνεδρίαση της πρωτοβουλίας «City Challenges»

© Δήμος Μπρέντα

Οι κριτές εκτίμησαν ιδιαίτερα την ολοκληρωμένη προσέγγιση της Μπρέντα για την αντιμετώπιση των εμποδίων στην προσβασιμότητα. Η πόλη διαθέτει τετραετές σχέδιο (2018-2021) για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος στο οποίο η προσβασιμότητα θα είναι ο κανόνας.

Η πλατφόρμα «Breda voor iedereen» (Η Μπρέντα για όλους) συγκεντρώνει εκπροσώπους της πόλης, τουριστικούς και εκπαιδευτικούς φορείς, καθώς και οργανώσεις που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία. Ένας από τους στόχους αυτής της πλατφόρμας ήταν να μετατρέψει την πόλη στον κορυφαίο προορισμό προσβάσιμου τουρισμού.

Η Μπρέντα εφαρμόζει τις αρχές της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) και έχει θέσει ως στόχο να αποτελέσει το βέλτιστο παράδειγμα πόλης που σέβεται τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών.

Η Μπρέντα έχει ήδη σημειώσει μεγάλη πρόοδο μετά τη βράβευσή της. Τα νέα σχέδια που εκπονήθηκαν έπειτα από διαβούλευση με εμπειρογνώμονες και οργανώσεις ατόμων με αναπηρία εγκρίθηκαν από το τοπικό εκτελεστικό συμβούλιο (*College van burgemeester en wethouders*) τον Ιούνιο του 2019.

Τα αμέσως επόμενα χρόνια, η πόλη θα εστιάσει ειδικότερα στη βελτίωση της προσβασιμότητας

του κλάδου της αναψυχής. Στον κλάδο ανήκουν καφετέριες, εστιατόρια, εμπορικά κέντρα και αθλητικές και πολιτιστικές διοργανώσεις. Διατίθενται επίσης προγράμματα κατάρτισης για το προσωπικό στους τομείς της φιλοξενίας και του λιανικού εμπορίου.

Έως σήμερα, η προσέγγιση της πόλης όσον αφορά την προσβασιμότητα εστίαζε κυρίως στα άτομα με φυσική αναπηρία, αλλά από το 2019 διεύρυνε το πεδίο της και στα άτομα με νοητική ή μη εμφανή αναπηρία, π.χ. αυτισμό. Δίνεται επίσης μεγαλύτερη έμφαση σε πληροφορίες που είναι προσιτές σε άτομα με χαμηλό επίπεδο αλφαριθμητισμού.

Από το 2019, η Μπρέντα δεσμεύτηκε ότι θα δίνει έμφαση στην προσβασιμότητα και στην εξάλειψη των αποκλεισμών σε κάθε νέο δημοτικό σχέδιο, με την υποστήριξη ειδικευμένων συμβούλων, των λεγόμενων «ειδικών υπαλλήλων για την προσβασιμότητα στην πόλη».

18 οργανώσεις της Μπρέντα υπογράφουν τη λεγόμενη «Συμφωνία τοπικής προσβασιμότητας», μια πρωτοβουλία για την ανάληψη δεσμεύσεων ώστε να καταστεί η Μπρέντα πραγματικά προσβάσιμη και χωρίς αποκλεισμούς

© Δήμος Μπρέντα

«Είμαστε περήφανοι για το Βραβείο. Ταυτόχρονα έχουμε επίγνωση ότι εξαρτάται από εμάς να μετατρέψουμε το προσωρινό ενδιαφέρον για τη νίκη μας σε βιώσιμες μελλοντικές εξελίξεις.»

Miriam Haagh, αντιδήμαρχος της Μπρέντα

2020

Βαρσοβία, Πολωνία

Βαρσοβία (Πολωνία)

© Shutterstock

Οι κριτές επέλεξαν τη Βαρσοβία ως νικήτρια πόλη για το 2020 λόγω της τεράστιας προόδου που επιτεύχθηκε την τελευταία δεκαετία και της ισχυρής δέσμευσης για βελτίωση της ζωής των ατόμων με αναπηρία σε όλες τις πτυχές της ζωής στην πόλη.

Με αφετηρία τις αρχές του καθολικού σχεδιασμού, η Βαρσοβία ενέκρινε σχέδιο δράσης που δίνει έμφαση στην πληροφόρηση, την απασχόληση, την εκπαίδευση, την κοινωνία και τις υποδομές.

Ο ρόλος του πληρεξουσίου προσβασιμότητας είναι καίριος για την επίτευξη βιώσιμων βελτιώσεων σε όλη την πόλη.

Η Βαρσοβία αναγνωρίζει ότι απομένει να γίνουν πολλά ακόμη και έχει εκπονήσει σχέδια για σταθερή χρηματοδότηση της προσβασιμότητας τα προσεχή έτη.

Η επιτυχία των δράσεων που υλοποιήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια για τη βελτίωση της προσβασιμότητας παρακολουθείται και αξιολογείται σε τακτική βάση. Σχεδιάζονται τα επόμενα βήματα με βάση τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων και ορίζονται σαφείς δείκτες βάσει των οποίων θα αξιολογούνται οι μελλοντικές πρωτοβουλίες.

Τα σαφή και ολοκληρωμένα πρότυπα πρόσβασης συμβάλλουν στο να διασφαλίζεται ότι η υψηλή

ποιότητα του σχεδιασμού και της υλοποίησης όλων των κατασκευαστικών έργων στην πόλη θα έχει ως αποτέλεσμα ικανοποιητικά επίπεδα προσβασιμότητας.

Με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, η νέα στρατηγική της Βαρσοβίας για το 2030 θα έχει μακροπρόθεσμο αντίκτυπο τόσο στην πολεοδομική όσο και στην κοινωνική εξέλιξη της πόλης. Στις προτεραιότητες συγκαταλέγονται η πρωτοβάθμια και προληπτική υγειονομική περίθαλψη, καθώς και η βελτίωση των υπηρεσιών κοινωνικής αρωγής και των δημόσιων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής περίθαλψης και της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας (σύστημα ΤΠ) για τα άτομα με αναπηρία.

Ένας επιμέρους στόχος είναι η εξάλειψη των αρχιτεκτονικών εμποδίων που εξακολουθούν να υφίστανται. Στις σχετικές πρωτοβουλίες περιλαμβάνεται η τοποθέτηση ανυψωτήρων σε ιστορικά σημεία, π.χ. κατά μήκος της διαδρομής Łazienkowska, και η ανακατασκευή των δημόσιων πλατειών.

«Η Βαρσοβία εργάζεται εδώ και χρόνια για το Βραβείο Προσβάσιμης Πόλης. Μάθαμε όλοι πώς πρέπει να λειτουργεί μια σύγχρονη μητρόπολη προκειμένου κάθε κάτοικος να μπορεί να κινείται και να εργάζεται με άνεση. Ο αποκλεισμός δεν είναι στη φύση της πόλης μας.»

Rafał Trzaskowski, δήμαρχος Βαρσοβίας

Ο ποταμός Βιστούλας στη Βαρσοβία

© Shutterstock

Επικοινωνήστε με την ΕΕ

Αυτοπροσώπως

Σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν εκατοντάδες κέντρα πληροφόρησης Europe Direct. Μπορείτε να βρείτε τη διεύθυνση του πλησιέστερου σε σας κέντρου στον δικτυακό τόπο:

europa.eu/european-union/contact_el

Τηλεφωνικά ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Η Europe Direct είναι μια υπηρεσία που απαντά στις ερωτήσεις σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μπορείτε να επικοινωνήσετε με αυτήν την υπηρεσία:

— καλώντας ατελώς τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (ορισμένα δίκτυα τηλεφωνίας ενδέχεται να χρεώνουν τις κλήσεις αυτές),

— καλώντας τον αριθμό +32 22999696 ή

— μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον δικτυακό τόπο: **europa.eu/european-union/contact_el**

Βρείτε πληροφορίες σχετικά με την ΕΕ

Στο διαδίκτυο

Πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο Europa: **europa.eu/european-union/index_el**

Στις εκδόσεις της ΕΕ

Μπορείτε να τηλεφορτώσετε ή να παραγγείλετε δωρεάν και επί πληρωμή εκδόσεις της ΕΕ στην ακόλουθη διεύθυνση:

publications.europa.eu/el/publications. Μπορείτε να ζητήσετε πολλαπλά αντίγραφα δωρεάν εκδόσεων επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct ή με το τοπικό σας κέντρο πληροφόρησης (βλ **europa.eu/european-union/contact_el**).

Στη νομοθεσία της ΕΕ και σε σχετικά έγγραφα

Για πρόσβαση σε νομικές πληροφορίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου της ενωσιακής νομοθεσίας από το 1952 σε όλες τις επίσημες γλώσσες, μεταβείτε στον δικτυακό τόπο EUR-Lex, στην ακόλουθη διεύθυνση: **eur-lex.europa.eu**

Στα δημόσια δεδομένα από την ΕΕ

Η Πύλη Δημόσιων Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (**data.europa.eu/euodp/el**) παρέχει πρόσβαση σε σύνολα δεδομένων από την ΕΕ. Τα δεδομένα μπορούν να τηλεφορτωθούν και να επαναχρησιμοποιηθούν δωρεάν, τόσο για εμπορικούς όσο και για μη εμπορικούς σκοπούς.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2020

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2020

Η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται εφόσον αναφέρεται η πηγή.
Η πολιτική περαιτέρω χρήσης εγγράφων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διέπεται από την απόφαση 2011/833/ΕΕ (ΕΕ L 330 της 14.12.2011, σ. 39).

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού τα οποία δεν καλύπτονται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας της ΕΕ πρέπει να ζητείται απευθείας η άδεια των κατόχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Εξώφυλλο: © Shutterstock, 2020

Print ISBN 978-92-76-19501-6 doi:10.2767/154758
KE-02-20-422-EL-C

PDF ISBN 978-92-76-19463-7 doi:10.2767/58065
KE-02-20-422-EL-N

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης